

KOMMUNALVAL 2025 VÄLFÄRDSOMRÅDESVAL

TILLSAMMANS BYGGER VI EN BRA VARDAG

Svenska folkpartiet i Finland (SFP) är det liberala partiet i Finland med en stark nordisk och europeisk förankring. Vi tror på den enskilda människan och allas rätt och förmåga att själv forma sitt liv och ha inflytande över sin tillvaro. Vi tror på frihet under ansvar och vårt ansvar för varandra. Vår politik och liberalism bygger på respekt för människan och miljön, på frihet och individens rättigheter, på fred och rättvisa, på likabehandling och jämställdhet.

Det som händer globalt och nationellt påverkar oss lokalt. Den polarisering som präglar den politiska diskussionen på många håll syns också här i Finland. Politik baserad på rädsla istället för hopp blir allt vanligare och försöken att dela in vårt samhälle i olika läger är många.

Just i den här verkligheten behövs SFP. Vi accepterar inte en politik som delar in samhället i vi och de, utan vi vill erbjuda lösningar som för samman både lokalt och nationellt. Vi vill ge alla en chans att bygga sin egen framtid i vårt samhälle.

Vårt välfärdssamhälle fungerar bäst då ekonomin är i balans, människor har jobb och företag kan vara framgångsrika. Det

här arbetar vi för. Samtidigt bekämpar vi aktivt klimatförändringen och tar till åtgärder för att stärka den biologiska mångfalden. Ett hållbart samhälle är en förutsättning för en trygg vardag. För att vårt land ska blomstra behöver vi både starka städer och en levande landsbygd.

SFP är en öppen och välkomnande folkrörelse för alla. Vi vill arbeta för ett Finland med två levande nationalspråk, svenska och finska. Vi är partiet som alltid värnar om minoriteter och minoritetsspråk.

Vi försvarar alltid rättsstatsprincipen och demokratin. Vi tror att ett bildat och internationellt Finland är ett tryggt land som kan tackla framtida utmaningar. Vi vill ha ett öppet och mångkulturellt samhälle, som bygger på samarbete och som tar ansvar för alla generationer. SFP är den liberala, inkluderande och ansvarsfulla rösten, på alla nivåer i det politiska beslutsfattandet. Vi är medvetna om att statsekonomins utmaningar gör läget svårt på många håll när verksamheten måste anpassas till den ekonomiska verkligheten. Välfärden ska byggas på medmänsklighet och trygga vård och omsorg, utbildning och andra samhällseliga tjänster.

Tillgången till utbildad arbetskraft är en av Finlands centrala framtidsfrågor. För att möta detta behov måste vi satsa på fler utbildningsplatser och öka arbetskraftsvandringen. För att säkerställa att vi har den arbetskraft som behövs måste vi satsa mer på personalens välbefinnande.

Alla ska ha likvärdiga rättigheter och möjligheter i vårt samhälle och inkluderas i beslutsfattandet. Vi arbetar målmedvetet för jämställdhet. Vi försvarar alltid allas grundläggande rättighet att bestämma över sin kropp. Ingen får diskrimineras på grund av språk, etniskt ursprung, religion, övertygelse, kön, sexuell läggning, funktionsnedsättning eller ålder. Vi arbetar målmedvetet för ett samhälle som är fritt från rasism och diskriminering.

Vi arbetar för livskraftiga kommuner, regioner och välfärdsområden med stark närdemokrati. Beslut ska fattas öppet av beslutsfattarna och onödiga byråkratier undvikas. Vi vill se ett fungerande samarbete mellan kommunerna, välfärdsområdena, staten, privata sektorn och tredje sektorn. SFP är partiet som är nära dig i livets alla skeden. Det ska vara lätt för dig att ta kontakt med dina förtroendevalda och med oss – i fråga som fråga.

SFP:S VALPROGRAM FÖR KOMMUNALVALET 2025

- 4 DEN BÄSTA SKOLAN
- 6 VÄLMÅENDE INVÅNARE
- 8 LIVSKRAFTIGA KOMMUNER OCH STÄDER
- 10 HÅLLBAR OCH TRIVSAM PLANERING
- 12 FÖREGÅNGARE I KLIMAT OCH MILJÖ

SFP:S VALPROGRAM FÖR VÄLFÄRDSOMRÅDEVALET 2025

- 14 ETT TRYGGT LIV
- 16 TILLGÄNGLIG HÄLSOVÅRD
- 18 HÖGKLASSIG SJUKVÅRD
- 20 FUNGERANDE SOCIALVÅRD
- 22 VÄLMÅENDE BARN, UNGA OCH FAMILJER
- 24 TRYGG ÄLDREOMSORG
- 26 PÅLITLIGA RÄDDNINGSTJÄNSTER

SFP:s valprogram för KOMMUNALVALET 2025

DEN BÄSTA SKOLAN

Grunden för vårt samhälles välstånd och framgång byggs i skolan. Skolan ska erbjuda jämlika förutsättningar för alla barn och unga under hela lärtiden, från småbarnspedagogiken till andra stadiet och vidare till fortsatta studier. Vi måste säkerställa en trygg inlärningsmiljö där barn och unga förbereds för de utmaningar som ligger framför dem. Det här kräver att det finns tillräckligt med behörig personal och andra vuxna i skolan.

Den finländska skolan bygger på jämlikhet och på utbildade och välmotiverade lärare och personal. Vår grundskola är en framgångssaga, men arbetet är inte färdigt utan utvecklingen måste fortsätta. Det här krä-

ver arbete nationellt, men det stora jobbet görs i våra kommuner. Det måste finnas tillräckliga resurser för det dagliga arbetet i skolan. Den som behöver stöd ska få det. Särskild uppmärksamhet behöver sättas på inklusion och likabehandling. Vårt mål är att ingen ska lämnas utanför.

Vi vill att Finland ska vara världens barnvänligaste land och därför vill vi också satsa på att göra vardagen smidig för barnfamiljerna. Det här kräver att skolan fungerar, våra lärare mår bra, och alla barn har möjligheter att lyckas.

SFP VILL

- att fler barn deltar i småbarnspedagogiken och att den på sikt blir avgiftsfri
- att språkinlärningen i det andra nationalspråket inleds redan inom småbarnspedagogiken
- att utbildningen och undervisningen ska vara jämlik och fri från könsnormer
- öka riktade resurser för att motverka all form av mobbing
- motverka segregation inom den grundläggande utbildningen
- att skolmiljön och skolvägen ska vara trygg för alla
- att våra skolbyggnader är sunda och friska men också inspirerande lärmiljöer som ger arbetsro
- ge lärarna goda redskap för att utveckla undervisningen och undervisningsmetoderna samt distanssamarbete mellan skolorna
- ha en fungerande morgon- och eftermiddagsverksamhet som ger möjlighet till mångsidiga aktiviteter både ute och inne
- att barnen ska ha möjlighet till hobbyverksamhet, som de trivs med, i anslutning till skoldagen
- att skolan ger tillräckligt utmanande uppgifter till elever som behöver det
- att det erbjuds läxhjälp efter skoldagens slut genom till exempel frivilliga medfostrare i skolan
- att varje elev och studerande ska ha tillgång till goda läromedel – såväl traditionella som digitala
- garantera stöd på plats i skolan i form av skolpsykologer, kuratorer och tillräckliga resurser till elev- och studiehandledning
- se mer samarbete mellan yrkesutbildningen och näringslivet samt betona företagsamhet i yrkesutbildningen
- höja yrkesutbildningens attraktionskraft och garantera en hög kvalitet
- främja användningen av läroavtal inom yrkesutbildningen
- garantera tillgången till en allmänbildande gymnasieutbildning av hög kvalitet
- betona att den grundläggande konstundervisningen har ett värde i sig och därtill främjar välmående och stöder övrig inlärning
- att stödet för elever med specialbehov ska fungera
- bevara samernas rätt till undervisning i de tre samiska språken samt utveckla undervisningen
- att elever och studerande ska ha tillgång till tjänster på teckenspråk i skolan
- att elev- och studerandekåren ges möjlighet att påverka verksamheten i skolan
- garantera att invandrabarn får tillräckligt med stöd och en god integration
- säkerställa en god dialog med familjerna när man definierar nivån på undervisningen i de inhemska språken för barn med invandrabakgrund
- att fler kommuner erbjuder en skolstig också på engelska
- fortsätta utveckla ungdomsarbete i skolor så att det finns trygga vuxna i barns och ungas vardag
- att allt fler ska ha möjlighet till språkbadsundervisning och språkduschar
- jobba för att gruppstorleken på alla utbildningsstadier är rimlig
- satsa på medvetandegörande insatser, för att motverka destruktiva normer och förebygga våld genom att lära sig känneteckna och hantera sina känslor
- att kommunerna tryggar tillräckliga timresurser för skolorna
- ha ett fungerande samarbete mellan hemmet och skolan.

VÄLMÅENDE INVÅNARE

Grunden för ett välmående samhälle är delaktighet, samhörighet och förtroende. Vi arbetar för ett samhälle där alla känner sig trygga och mår bra. Förebyggande och hälsofrämjande tjänster för alla åldrar har en central roll i kommunens verksamhet.

Genom satsningar på motion, idrott och kultur skapar vi välmående och gör våra kommuner livskraftiga och trivsamma. Medborgar- och arbetarinstitut, ett aktivt föreningsliv, friluftsleder, idrottsanläggningar, bibliotek, musikinstitut och konstskolor är viktiga för ett välmående lokalsamhälle. Dessa platser och verksamheter erbjuder invånarna möjligheter att mötas, lära sig nya saker, vara fysiskt aktiva och utvecklas kulturellt, vilket stärker både gemenskapen och trivseln i kommunen. Medborgar- och arbetarinstitutionen erbjuder kommuninvånarna möjligheter att utveckla sin kompetens och fyller en viktig funktion också med tanke på vårt välmående.

SFP VILL

- att det ska finnas mångsidiga möjligheter för människor i alla åldrar att röra på sig såsom lekplatser, skateparker, utegym och konditionstrappor
- minska på kostnaderna av stillasittandet genom att öka utbudet av motionsmöjligheter med till exempel servicesedlar
- ha fungerande ungdomstjänster, såsom uppsökande ungdomsarbete, navigatortjänster och ungdomsverkstäder, som stöder en trygg uppväxt och motverkar utslagning
- förebygga den ökande ensamheten både bland äldre och unga
- att alla unga har rätt till en meningsfull fritidssysselsättning med låg tröskel

- att ungdomsfullmäktige, äldreåden och råden för personer med funktionsnedsättning har en tydlig roll i beslutsfattande och möjlighet att påverka
- värna om den fria bildningen
- att kommunen ska erbjuda likvärdiga möjligheter till kulturverksamhet, fritidsaktiviteter, träningsstider och lokaler oberoende kön eller ålder
- stärka samernas ställning och säkra rätten till kulturautonomi
- att invånare ska ha möjlighet till god ekonomisk planering och handledning för att stärka sin privata ekonomi
- att deltagande budgetering används för att i högre grad inkludera invånarna i kommunens beslutsfattande
- ha ett fungerande samarbete mellan kommunen, privata sektorn och tredje sektorn för att trygga tjänster för invånarna
- att kommunerna har en inkluderande anställningspolitik som bättre möjliggör anställning av marginaliserade befolkningsgrupper
- att kommunerna satsar mer på integrations-tjänsterna för att säkerställa att alla känner sig välkomna och får en smidig övergång till det finländska arbetslivet
- att fler personer ska kunna integreras på svenska i Finland och att information om integration garanteras på båda nationalspråken
- att kommunen erbjuder utbildning i jämställdhet och likabehandling för personal och förtroendevalda
- att kommunen gör förhandsbedömningar av beslutens inverkan på könen och tillämpar könsmedveten budgetering
- att kommunerna använder sig av barnkonsekvensbedömningar för att säkerställa att besluten är barnvänliga.
- att kommunerna inser kulturens betydelse för invånarnas välmående.

LIVSKRAFTIGA KOMMUNER OCH STÄDER

Bildning, kunskap och välmående är viktigt – och för att kunna trygga den service som behövs måste vi också värna om en stark ekonomi. En kommun som stärker möjligheterna för företagsamhet och tillväxt och sköter den kommunala ekonomin ansvarsfullt har alla förutsättningar att vara en välmående kommun.

En välskött kommunal ekonomi ger de bästa förutsättningarna för en fungerande vardag i kommunen. Vi vill att kommunerna lever i tiden och vågar utvecklas fördomsfritt. Digitala tjänster ger möjlighet till en smidigare vardag, samtidigt som tillgängligheten och den mänskliga kontakten inte får förloras.

Vi vill att våra kommuner aktivt ska locka till sig hållbara investeringar och företagsetableringar. Satsningar på sysselsättning och företagsamhet är nyckeln till tillväxt. Eftersom kommunerna nu sköter arbets- och näringstjänsterna är det möjligt att hjälpa arbetssökande på ett sätt som bättre beaktar lokala förhållanden. En lyckad arbetskraftsinvandring förutsätter inkluderande kommuner och goda integrationstjänster.

SFP VILL

- att kommunal- och fastighetsskatten är på en skälig nivå
- stärka samarbetet mellan kommunen och näringslivet för att skapa de bästa förutsättningarna för investeringar och företagande
- att kommunernas sysselsättningstjänster ska fungera effektivt så att arbetssökande så snabbt som möjligt erbjuds arbete
- att arbetssökande och arbetsgivare ska hitta varandra över kommungränserna
- att arbetscentralernas verksamhetsförutsättningar garanteras
- jobba för smartare och mer hållbara upphandlingar genom att i högre grad betona kvalitetskriterier, ta hänsyn till klimatpåverkan och tillåta delanbud
- värna om de kommunalt anställdas välmående och arbetshälsa
- att kommunerna aktivt arbetar för arbetsrelaterad invandring genom internationell rekrytering och välkomnande familjepolitik
- att kommunerna tar i bruk anonyma rekryteringar för att öka jämlikheten för arbetssökande
- säkerställa att högskolepolitiken tar i beaktande kommuners och regioners långsiktiga behov av arbetskraft
- främja flerplatsboende genom till exempel digitalt kommuninvånarskap.

HÅLLBAR OCH TRIVSAM PLANERING

I kommunen finns våra hem och vår näromgivning. Det är här vi bor och rör på oss, här finns vård, skolor och arbetsplatser. En del av oss vill bo glest medan andra trivs i folkvimlet. En kommun som värnar om sin egen identitet och sina särdrag och som samtidigt erbjuder mångsidigt boende och service lägger grunden för välmående och tillväxt.

Vi vill se trivsamma boendemiljöer som motverkar segregation och som är anpassade för olika livssituationer. Vi vill även se en tydlig stadspolitik i större städer, med fungerande kollektivtrafik och livskraftiga stadsdelar. För en hållbar tillväxt behövs en mångsidig och smidig planering som beaktar näringslivets behov. Vi vill främja rekreativsmöjligheter och ta hand om närnaturen. Det ska finnas trivsamma mötesplatser för invånarna. Kommunerna ska ta väl hand om sina fastigheter.

SFP VILL

- att planläggning och byggande ska vara hållbart
- bygga långsiktigt och se till att det finns tillräckligt med resurser för underhåll
- att planering och markanvändning ska stödja etablerandet av företag och utvecklandet av näringslivet
- motarbeta segregation med hjälp av mångsidig planläggning
- att friluftsområden eller grönområden är tillgängliga för alla i kommunen
- att det ska finnas rastplatser och hundparker i våra städer och kommuner
- ha smarta städer och kommuner där tjänster görs mer effektiva med hjälp av digitala lösningar till förmån för invånare och företag
- se goda kommunikationer, god trafikplanering och flera lätttrafikleder
- arbeta för en välfungerande och tillgänglig kollektivtrafik och flera mobilitetstjänster
- utveckla den regionala trafiken mellan centralorter och kranskommuner
- utveckla nätet av laddningsstationer för elbilar och tankningsstationer för biogasbilar samt främja en parkeringspolitik som stöder bilar med låga utsläpp
- att hållplatserna för kollektivtrafik är trygga och skyddar dig från väder och vind
- att kommuner och landskapsförbund inte begränsar äganderätten eller inskränker på markägarens rättsskydd via planebeteckningar
- att det i planläggningen undviks onödiga kostnader för markägarna och att markägaren får skälig ersättning i fall där användandet begränsas
- säkerställa snabba och pålitliga nätförbindelser som stöder såväl jämlika möjligheter till distansarbete som jämlik digitalisering
- att planläggningen beaktar primärproduktionens möjligheter i kommunen.

FÖREGÅNGARE I KLIMAT OCH MILJÖ

Vår tids största utmaning globalt, är klimatförändringen och förlusten av biologisk mångfald. Trots att utmaningarna är globala är lösningarna ofta lokala, och en stor del av arbetet görs i våra kommuner. Det handlar bland annat om energiförbrukning, upphandling, markanvändning, avfallshantering och trafik.

Vi vill att Finland ska vara en föregångare i frågor som berör klimat och miljö. Finland ska vara klimatneutralt år 2035. Många kommuner är redan föregångare när det gäller att finna klimatlösningar som är anpassade enligt lokala förutsättningar, och stödjer på så sätt ett hållbart näringsliv

och hållbara arbetsplatser i kommunen. Genom att satsa på klimatvänliga lösningar kan kommunerna erbjuda kommuninvånarna möjlighet till en hållbar livsstil och en trivsamt miljö.

SFP VILL

- att kommuner tar i bruk klimatsmarta lösningar och underlättar kommuninvånarnas möjligheter till klimatsmarta val
- att kommuner övergår till förnybar energi och fasar ut användningen av fossila bränslen
- att kommunerna motarbetar förlusten av biologisk mångfald genom att rikta tillräckliga resurser till upplysningsarbete och frivilliga naturskyddsåtgärder
- att kommunen gör biodiversitetsfrämjande åtgärder
- arbeta för att minska belastningen på vattendrag och havsmiljö bland annat genom att effektivisera vattenhanteringen och öka återvinningen av näringsämnen
- att kommunen satsar på att minska på avfallet och främjar återanvändning i sin verksamhet
- ha en välfungerande återvinning, återanvändning och avfallshantering med tillräckligt många insamlingspunkter
- att kommunerna utarbetar en klimatplan och en hållbarhetsplan
- att kommunerna ställer upp tydliga mål för bekämpning av klimatförändringen och stärkandet av den biologiska mångfalden
- att kommunerna tar i bruk mätare och kriterier som beaktar klimatavtrycket i sina upphandlingar
- att närmat och användningen av inhemsk fisk främjas samt att matsvinn minskar
- minska användningen av PFAS kemikalier i kommunerna
- att kommunen hållbart använder och tar hand om sin mark.

SFP:s valprogram för VÄLFÄRDSOMRÅDESVALET 2025

ETT TRYGGT LIV

Trygghet är grunden till ett lyckligt liv. Då du vet att du får hjälp när du behöver den, och att det finns stöd i olika situationer, är det lättare att fokusera på studier, arbete och samvaro med de viktiga människorna i ditt liv.

SFP vill arbeta för en trygg och smidig vardag. Vård och omsorg ska finnas tillgängliga när vi behöver dem och omgivningen där de erbjuds ska vara trygg. Allas rätt till god vård och omsorg ska tryggas oavsett bostadsort, inkomst eller modersmål.

Service ska vara tillgänglig och fungera likvärdigt på våra båda nationalspråk. Du ska få den vård och hjälp du behöver, och inte bollas från lucka till lucka.

Serviceutbudet inom vården kommer att förändras. Därför kan till exempel mobila och digitala tjänster vara ett sätt att förbättra tillgängligheten. Vårdsområden måste ha tillräcklig kunskap för att kunna utnyttja digitalisering och AI inom vården.

Den privata och tredje sektorn behövs som komplement till den offentliga vården. Vi vill att alla vårdsområden tar hand om sin ekonomi på ett ansvarsfullt sätt. Vi arbetar för att finansieringen till vårdsområdena fördelas rättvist och med betoning på förebyggande och rehabiliterande vård. Vi måste stävja kostnadsökningen på sikt, särskilt inom specialsjukvården.

SFP VILL

- trygga tillgängligheten till hälso- och sjukvård för alla invånare
- att samarbetet mellan kommunerna och vårdsområdet fungerar
- att de digitala tjänsterna inom vården utvecklas
- att jämställdhet och likabehandling ska genomsyra hela vårdsområdets verksamhet
- se till att vårdpersonalen har kompetens i frågor som berör könsmångfald och sexuell mångfald
- öka satsningarna på arbetshälsa, välbefinnande och trivsel i arbetet, gott ledarskap, jämställdhet och konkurrenskraftiga löner i vårdsområdena
- att personalen inom vård och omsorg kan bygga en klar karriärstig med möjlighet till specialisering och fortbildning
- minska beroendet av hyrläkare och annan inhyrd vårdpersonal i vårdsområdena
- förebygga våld mot vårdpersonal så att personalen kan utföra sitt arbete tryggt
- möjliggöra fungerande rekrytering och integration av utländsk vårdpersonal, samt se till att integration på svenska är ett reellt alternativ
- att tillräckliga språk- och språkbrukstillägg används i vårdsområdena och att också andra språkkunskaper än svenska och finska premieras
- att samernas rätt till vård och omsorg på sitt eget språk tryggas
- att påverkansorganen och nämnden för språkliga minoriteter ska ha verkliga möjligheter att påverka
- att information och vårdriktiv finns tillgängliga på nationalspråken och förmedlas till patienten
- öka användningen av servicesedlar där det är ändamålsenligt
- trygga tredje sektorns verksamhetsförutsättningar
- att små företag och tredje sektorn har realistiska möjligheter att delta i upphandlingar bland annat genom att främja delupphandlingar
- att upphandlingen av IT-tjänster förnyas så att vårdsområden inte längre är bundna till dyra licensavtal som stjäl resurser från vården
- att FPA-taxitjänsterna ska fungera och planeras så att de beaktar de individuella behoven.
- att vårdsområdena ska ta beslut om att bli amningsvänliga arbetsplatser
- stärka tillgången på läkare inom primärvården genom att skapa flexibla arbetsförhållanden och karriärstigar
- att ungdomsfullmäktige, äldreråden och råden för personer med funktionsnedsättning har en tydlig roll i beslutsfattande och möjlighet att påverka.

TILLGÄNGLIG HÄLSOVÅRD

Du väljer inte själv när du blir sjuk. En olycka kan komma oväntat. Trygghet kommer av att vi vet att vård och hjälp finns tillgänglig när vi behöver den. Det ska vara lätt att få kontakt med hälsovården då du blir sjuk, oberoende av var du bor. Vi vill att primärvården ska finnas så nära dig som möjligt. Hela samhället gagnas av att man får rätt hjälp och stöd genast när behovet uppstår.

För oss är det viktigt att den förebyggande hälsovårdens och rehabiliteringens roll beaktas. Tjänsterna ska vara tillgängliga och ändamålsenliga. Rehabiliteringen och den förebyggande hälsovårdens stödtjänster behövs för att främja välmående samt social och fysisk funktionsförmåga. Genom rehabilitering och förebyggande vård minskar vi även på kostnaderna i hälsovården. Den effektivaste vården är den som hindrar att sjukdomar eller problem uppstår. Därför är det självklart att även papperslösa har rätt till hälso- och sjukvård.

SFP VILL

- att det ska finnas lättillgängliga social- och hälsovårdstjänster i alla kommuner
- förkorta vårdköerna med hjälp av bland annat servicesedlar, digitala tjänster och fler läkare och vårdare
- att ett system för egenläkare och egen sjukskötare skapas eftersom vård av bekanta människor skapar trygghet
- att det satsas på digitala tjänster samt mobila lösningar, som hälsobussar, bland annat för att förbättra tillgången till vård på landsbygden och i skärgården
- att resurserna för att motarbeta psykisk ohälsa stärks på hälsocentralerna
- att välfärdsområden strävar till att man ska få vård inom sju dagar inom primärhälsovården, och att det också omfattar psykvårdstjänster
- att du får tid till tandläkare eller tandhygienist när du behöver det
- att kort psykoterapi eller motsvarande psykosociala tjänster ordnas av välfärdsområdena som egen produktion, som köptjänst eller med servicesedel
- att det finns olika typer av lågröskeltjänster, så som chattar och telefonjour
- att skillnader i kvinnors och mäns hälsa ska tas i beaktande inom hälsovården
- att åldersintervallen för avgiftsfri bröstcancer-screening är 40–74 år
- att klimakterierådgivning erbjuds inom hälsovården
- att papperslösa har rätt till icke-bräddskande hälso- och sjukvård
- förebygga livmoderhalscancer genom att säkerställa att kallelser till screening skickas ut med given tid.

HÖGKLASSIG SJUKVÅRD

Ibland är den vård vi behöver bara ett enkelt ingrepp eller en diskussion. Ibland krävs det mera omfattande vård och diagnostik. I alla situationer vill vi ha säkerhet om att vården fyller de krav vi ställer på den och svarar mot våra behov.

Vi vill att närmaste jourande sjukhus finns inom rimligt avstånd från dig när du behöver specialistvård. För oss är det viktigt att du ska få den vård och hjälp du behöver och inte bollas från det ena stället till det andra. Centralsjukhusen har en avgörande roll för en fungerande sjukvård. Samarbetet mellan alla aktörer inom sjukvården

ska fungera friktionsfritt och patienten ska alltid vara i centrum. Universitetssjukhus har viktiga specialuppdrag och deras finansiering behöver vara tillräcklig.

Vården utvecklas i snabb takt. Det sätter press på kostnaderna, men också på hur snabbt nya innovationer kan tas i bruk. Det betyder också att forskningen har en central roll i hur vården utvecklas. Vi måste hitta en balans mellan tillräcklig nationell spetskompetens i ett mindre antal enheter, och tillgänglighet av de tjänster som behövs på nära avstånd. Vi vill att Finland är ett ledande land inom medicinsk utveckling.

SFP VILL

- att närsjukhusen ska ha en viktig roll och olika specialansvar
- att det finns en bred poliklinisk verksamhet nära dig
- att också de mindre sjukhusen har rätt att utföra normala dagkirurgiska operationer och upprätthålla allmän jour dygnet runt
- att det finns tillräckligt med ambulanser även ute på landsbygden så att akutvården garanteras i alla delar av landet
- garantera läkarhelikopterns verksamhet
- stärka välfärdsområdenas forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet
- satsa på utbildningsmöjligheterna för personalen i primärvården för att säkra högklassig sjukvård.

FUNGERANDE SOCIALVÅRD

Vi människor behöver både fysiskt, socialt och psykiskt välbefinnande. Ofta behöver vi flera vårdformer samtidigt. Vård som ser individen och våra mångsidiga behov har större förutsättningar att nå goda resultat.

Vi vill stärka åtgärderna mot utslagning och psykisk ohälsa genom förebyggande arbete, tidiga insatser och mångprofessionellt samarbete. Det är viktigt att hela familjen beaktas då olika problem uppstår för att på bästa möjliga sätt kunna stödja

och hjälpa. Vi prioriterar jämlika psykosociala tjänster, inklusive psykoterapi. Vi vill se ett inkluderande samhälle där alla behandlas rättvist och där allas självbestämmande respekteras. Det är viktigt att tjänster och olika stödformer för personer med funktionsnedsättning ges nära den som behöver stöd, på våra båda nationalspråk. Åtgärdernas tyngdpunkt vid missbruk ska ligga på förebyggande vård, tidigt ingripande och basera sig på fakta och forskning.

SFP VILL

- att det anställs fler socialarbetare för att säkerställa att den som behöver hjälp får det i tid
- att de som arbetar inom socialvården har trygga arbetsförhållanden
- satsa på förebyggande vård och underlätta utsatta familjers vardag, till exempel genom hemservice för barnfamiljer
- öka antalet skyddshemsplatser för dem som utsätts för våld eller hot om våld i nära förhållande eller i familjen
- erbjuda lågtröskeltjänster för offer för våld
- satsa på stödtjänster för god integration av invandrare för att undvika utslagning och minska på skillnaderna i välbefinnande och hälsa
- att psyk- och missbrukarvården garanteras tillräckliga resurser, också på svenska
- se fler lågtröskelmottagningar och utökat mångprofessionellt samarbete mellan kommunen, skolan, dagis, vården, hemmen, tredje sektorn och polisen
- förebygga och minska missbruk genom att skapa fungerande vårdstigar och bli bättre på att identifiera riskgrupper
- att familjen och närstående till en person med missbruk eller psykisk ohälsa erbjuds stöd och samtalshjälp
- att personer med funktionsnedsättning ska kunna få stöd som räcker till och finns när det behövs
- att den svenska funktionshinderservicen är likvärdig med den finskspråkiga
- att det finns tillräckligt med stödboenden
- att personer med funktionsnedsättning får terapi och rehabilitering som är baserad på individens egna förutsättningar och behov, på sitt modersmål
- att familjer med barn med funktionsnedsättning får tillräckliga stödtjänster i ett tidigt skede.

VÄLMÅENDE BARN, UNGA OCH FAMILJER

Barnrådgivningen i vårt land är en framgångssaga eftersom den bygger på principen om att förebyggande vård är den bästa vården. Barn som mår bra blir med stor sannolikhet unga och senare vuxna som mår bra. När vi stöder barnen i deras uppväxt och familjerna att ta hand om sina barn bygger vi grund för ett välmående samhälle.

Den offentliga barnrådgivningen kompletteras av elevvård, studerandevård och

barnskydd. Vi vill att rådgivningen fortsätter efter sex års ålder. Förlossningsvården måste skyddas från ytterligare nedskärningar och alla ska få plats på förlossningsavdelningarna. Stöd för barnfamiljer och föräldrar skapar trygghet och förebygger problem. Vård för psykisk ohälsa, särskilt bland unga, måste prioriteras och samarbetet och informationsutbytet mellan skolorna i kommunerna och elevvården i välfärdsområdena måste fungera.

SFP VILL

- att våra förlossningsavdelningar bevaras
- att alla kvinnor ska ha rätt till god mödravård och eftervård efter förlossningen
- att det erbjuds information om främjande av hälsa och om hälsorisker även efter graviditet
- att barnfamiljer med stödbehov kan beviljas hemservice
- öka tillgången till rådgivningstjänster även när barnet har börjat skolan
- utveckla en tonårsrådgivning som en del av familjerådgivningen
- att elev- och studerandevården ska finnas tillgänglig i skolan och att elevvården ska vara en del av den mångprofessionella arbetsgruppen på skolan
- att fler svenskspråkiga skolpsykologer och kuratorer utbildas och att psykoterapiutbildningen görs avgiftsfri
- att det i grundskolan och på andra stadiet ska finnas en psykiatrisk sjukskötare, skolpsykolog och skolkurator per 500 elever eller studerande
- att alla elever och studerande får kallelse att träffa kuratorn minst en gång i de lägre klasserna, en gång på högstadiet och en gång på andra stadiet, och har möjlighet att träffa kuratorn oftare vid behov
- att unga erbjuds mottagningar med låg tröskel där de rör sig och där de inte behöver boka tid
- att avgiftsfria preventivmedel och preventivrådgivning erbjuds till personer under 25 år
- säkerställa tillräckliga resurser för att utveckla och upprätthålla mångsidiga stödtjänster för unga som lider eller riskerar att drabbas av psykisk ohälsa
- att unga personer med åttstörningar får vårdtjänster som är specifikt riktade till dem, på båda nationalspråken
- att välfärdsområdena aktivt arbetar för att alla vaccineras inom det nationella vaccinationsprogrammet, inklusive HPV-vaccin.

TRYGG ÄLDREMSORG

Vi har olika vård- och stödbehov i olika skeden av våra liv. Samtidigt är de grundläggande mänskliga behoven de samma: vi behöver social samvaro, trygghet, aktivitet och inspiration, och när det behövs – vård. När dessa förutsättningar fylls kan man vara lycklig i livets olika skeden.

SFP vill att äldreomsorgen ska finnas nära var och en och att den ska vara högklassig. Du ska ha möjlighet att bo hemma så länge du vill och kan, och olika former av boendeservice ska finnas tillgänglig nära dig. Vi ska sträva efter att stärka rörelseförmågan, till exempel genom senorgymnastik. Vi uppskattar närståendevårdarnas arbete och vill se till att de mår bra. Närståendevårdare ska behandlas jämlikt och få det stöd och den avlastning som de behöver. Stiftelser och föreningar gör en ovärderlig samhällsinsats i många delar av vårt land, till exempel inom det hälsofrämjande arbetet och genom att upprätthålla äldreboenden.

SFP VILL

- att alla äldre erbjuds ett tryggt boende när man inte längre klarar av att bo hemma
- att vården i hemmet tryggas så att äldre får service och tjänster av god kvalitet, i rätt tid och i rätt form
- att det ska finnas ett brett utbud av olika boendeformer för äldre
- att äkta par och sambor erbjuds boende tillsammans
- att förebyggande, riktade hembesök för äldre görs i alla välfärdsområden
- att tidig diagnostisering av minnessjukdomar förbättras och att vården kan ges så nära hemmet som möjligt
- att man i större utsträckning ska kunna använda hushållsavgiften för vård och omsorg i hemmet
- att närståendevårdare får ett tillräckligt arvode och mer möjlighet till ledig tid och rehabilitering
- införa seniorrådgivningsverksamhet i alla välfärdsområden
- att servicesedlar för serviceboende kompletterade av offentliga tjänsterna.

PÅLITLIGA RÄDDNINGSTJÄNSTER

Olyckor sker oväntat och kan drabba vem som helst. Vissa sorters olyckor kräver alldeles speciell hjälp och speciella tjänster. Fungerande räddningstjänster kan vara och är ofta helt konkret en fråga om liv och död. Hjälp måste finnas till när vi behöver den.

En jämlik tillgång till räddningstjänster i hela landet och tillräcklig personal inom räddningstjänsterna är avgörande för vår trygghet och beredskap. När man behöver hjälp är det viktigt att man kan kommunicera med räddningspersonalen, och därför behövs det tillräckligt med personal som kan fungera på våra båda nationalspråk. Det är viktigt att garantera den svenskspråkiga räddningsutbildningen i Helsingfors. Avtalsbrandkårerna och FBK-verksamheten samt den frivilliga sjöräddningen är viktiga och har en avgörande betydelse i tryggandet av räddningstjänsterna i Finland, speciellt i glesbygden.

SFP VILL

- att räddningstjänster inom rimlig tid är tillgängliga i hela landet
- att du ska få en ambulans när du behöver den
- att det utbildas tillräckligt räddningspersonal på båda nationalspråken
- att de frivilliga brandkårernas ungdomsverksamhet stöds och uppmuntras
- att avtalsbrandkårernas, frivilliga brandkårerna och den frivilliga sjöräddningens verksamhetsförutsättningar stärks för att trygga en jämlik tillgång till räddningstjänster i alla regioner
- förebygga våld mot personalen inom räddningsväsendet så att personalen kan utföra sitt arbete tryggt
- att nödcentralverksamheten och utbildningen av operatörer fungerar på båda nationalspråken
- att det inom räddningsväsendet finns klara processer för hur man förebygger sexuella trakasserier och hur man går tillväga om man blir utsatt för sexuella trakasserier.

FÖRHANDSRÖSTNING 2–8.4.2025 | VALDAG 13.4.2025